

LA PLATJA: LA COSTA VIVA

Als habitants de l'Empordà que vivim prop del mar ens són familiars dos tipus de costa ben diferenciats: per una banda, hi ha les zones rocoses, amb penya-segats, petites cales, etc., que al llarg de la vida d'una persona presenten canvis pràcticament imperceptibles, si exceptuem els provocats per l'home; per una altra, a les grans badies de Roses i l'Estartit es poden observar modificacions en la posició de la línia de costa que són ben visibles. En aquest petit treball intentarem deixar constància d'aquest fet.

Aprofitant que la muntanya de Roca Maura és propera a la platja, és relativament fàcil, amb aparells adequats i els corresponents càlculs de trigonometria, de determinar la posició de la línia de costa, tot mesurant angles horitzontals i verticals des d'un punt de cota coneguda sobre el nivell del mar.

La posició de la línia de platja ve, en bona part, modificada per la mà de l'home. En el gràfic núm. 1 es poden veure diferents posicions que ha anat adoptant la línia de costa davant de la part vella de l'Estartit a causa de la construcció d'espigons.

Al llarg dels mesos de primavera i d'estiu dominen els vents de marinada (garbí) que prop de la platja acaben per formar un corrent marí de sud cap a nord; aquest corrent arrossega sorra -de la molt fina que hi ha en aquesta platja- de sud a nord. Aquest curs d'aigua freda queda frenat en apropar-se a l'espigó de garbí; en reduir-se la seva velocitat, bona part de la sorra que portava en suspensió es desploma i va acumulant-se en aquesta zona. En aquest punt la platja ha avançat cap al mar més de 100 m respecte a la línia que tenia abans de construir-se l'espigó! Només a prop de l'espigó es forma un corrent forçat en direcció de la platja cap en fora i, en aquesta zona, la fondària és més gran.

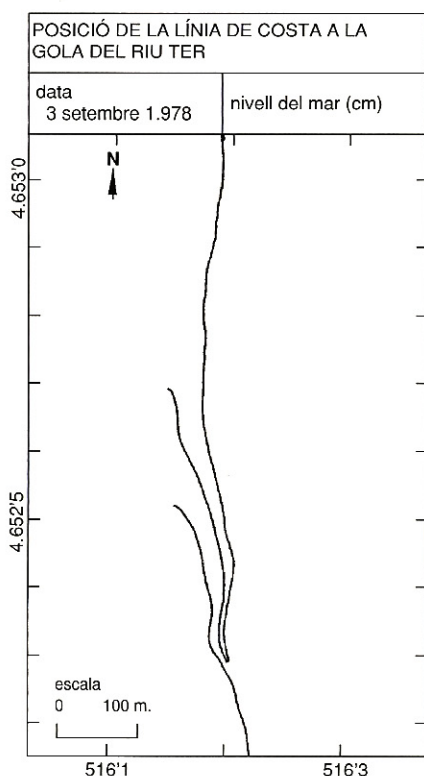
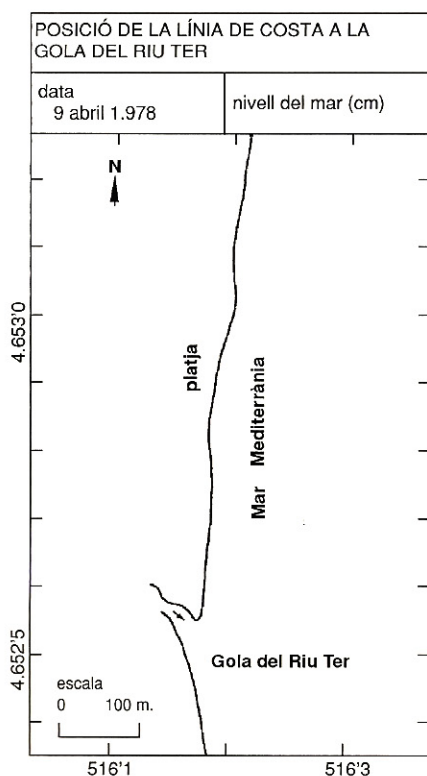
Hem estudiat les variacions de la platja entre la Gola del Ter i l'Estartit durant els darrers 16 anys. Per estudiar numèricament aquest espai, s'ha dividit imaginàriament en 5 zones (gràfic núm. 2). Les tres primeres, d'uns 500 m de llarg cadascuna, serien:

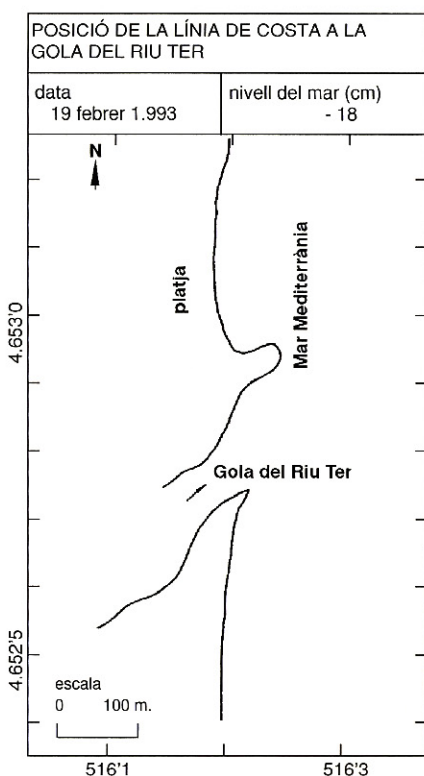
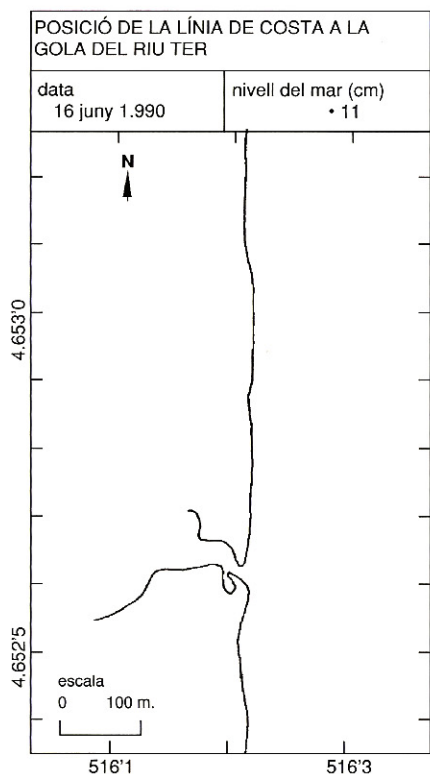
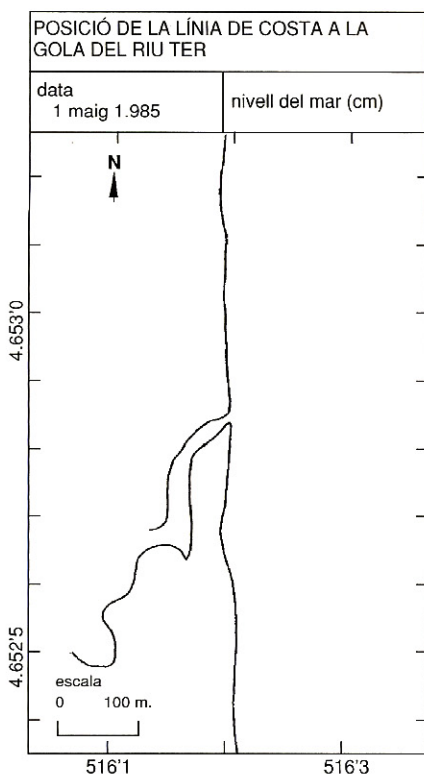
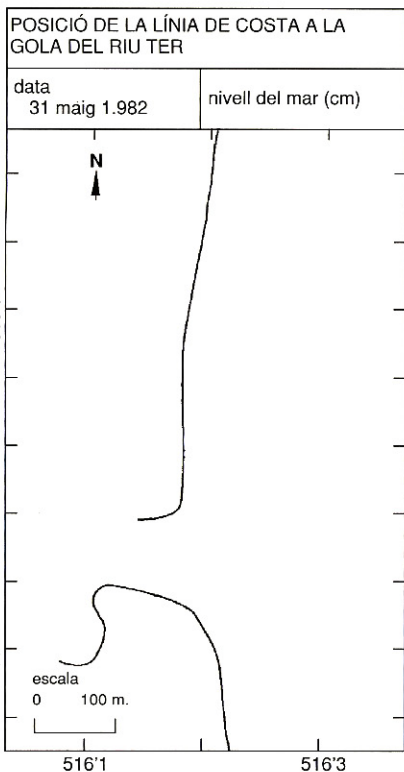
- 1) Zona de davant de l'Estartit al sud de l'espigó.
- 2) Zona de davant del Ter Vell.
- 3) Zona de davant dels Griells.

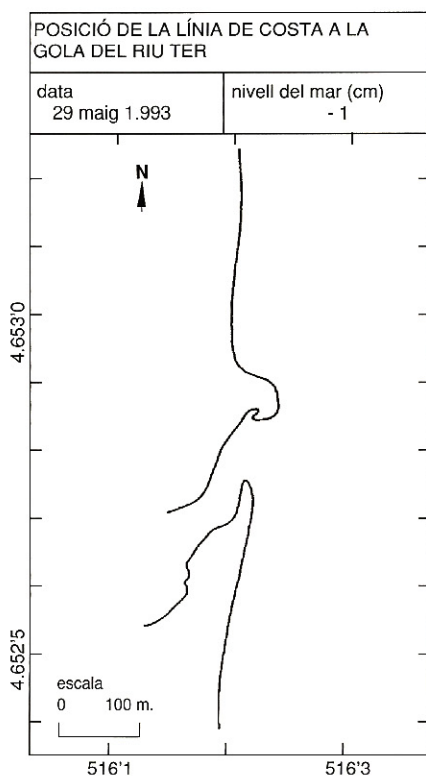
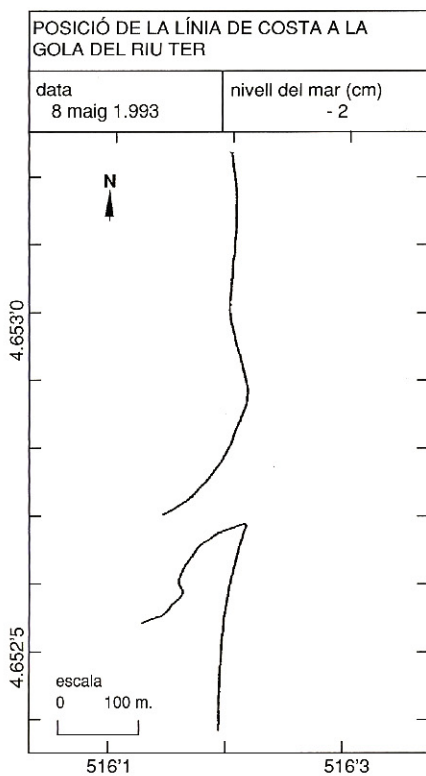
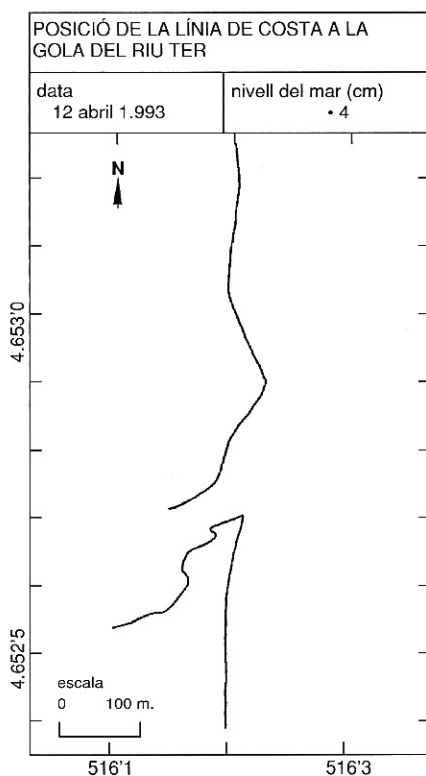
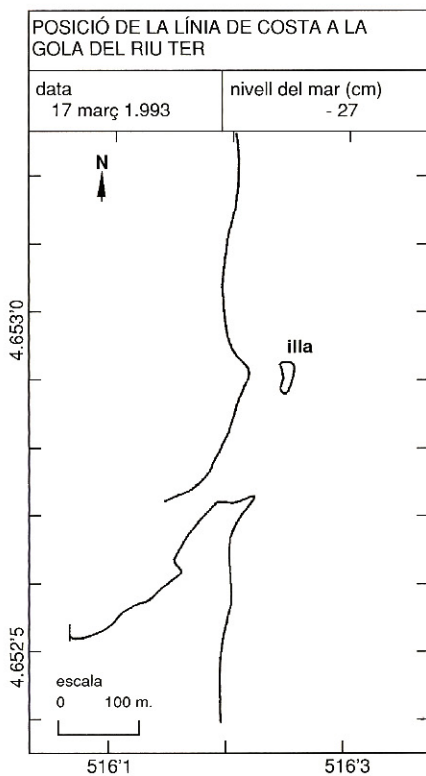
Les altres dues, d'uns 800 m, serien la zona de davant de la Pletera i la de davant de la bassa del Fra Ramon.

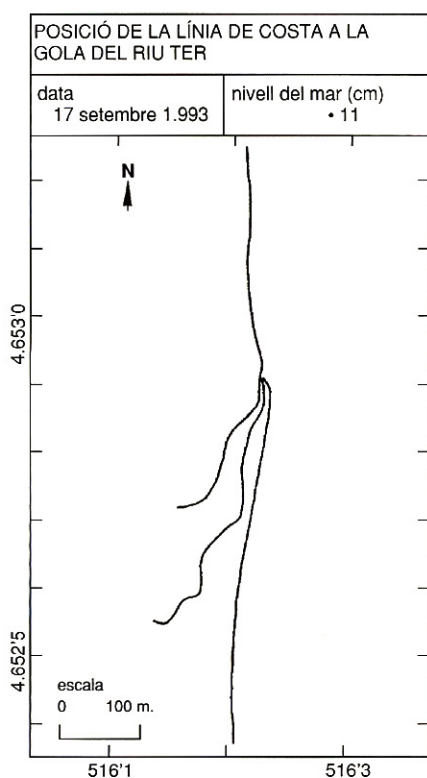
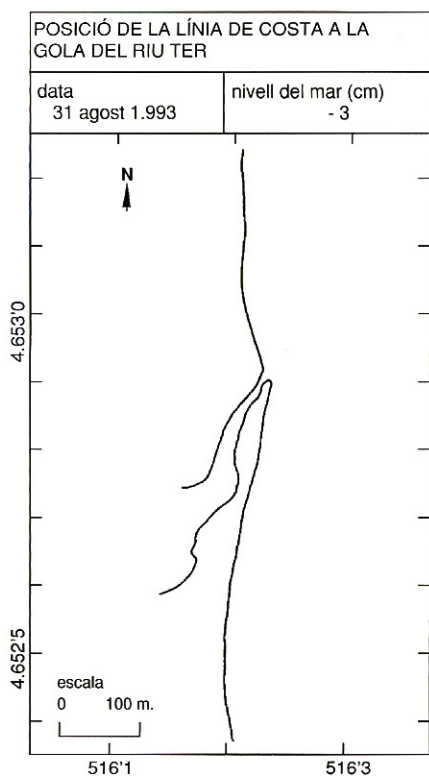
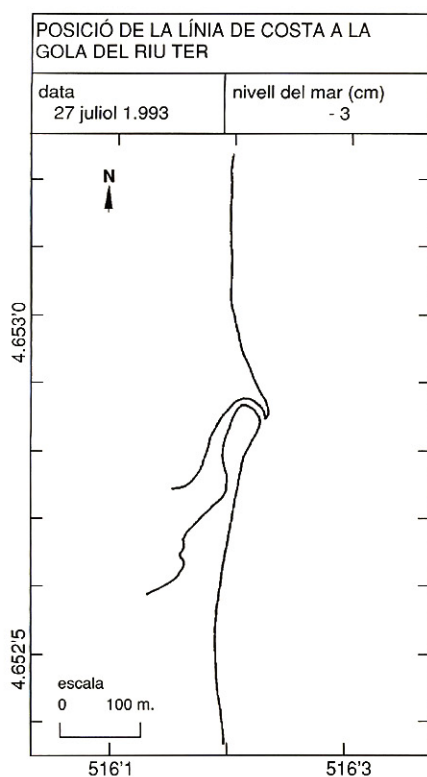
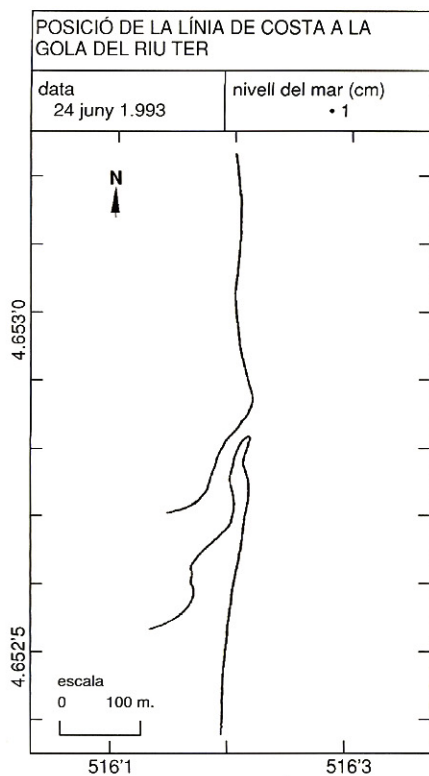
Superficient la platja en cada època observada, hem fet uns gràfics (núms. 3 i 4) on s'han representat els avanços i retrocessos observats des de l'abril del 1978 (posició zero en el gràfic) fins a l'actualitat. Observem que la tendència general és anar avançant cap al mar, especialment davant de l'Estartit, per la raó que abans comentàvem; només al llarg d'aquests anys, l'amplada de la platja ha disminuït a la zona de davant de la Pletera. El retrocés observat a començament dels anys 80 es pot deure a què entre 1980 i 1983 els temporals de mar varen ser més freqüents de l'habitual.

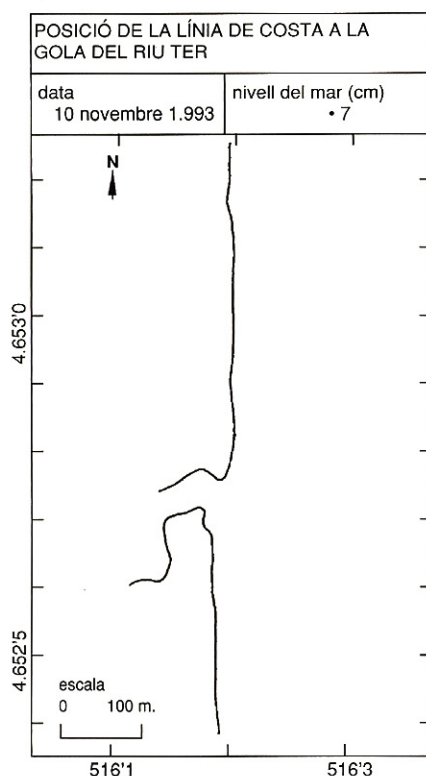
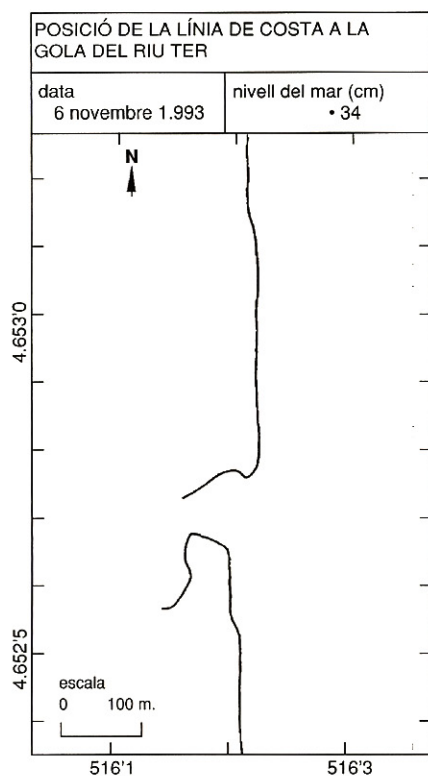
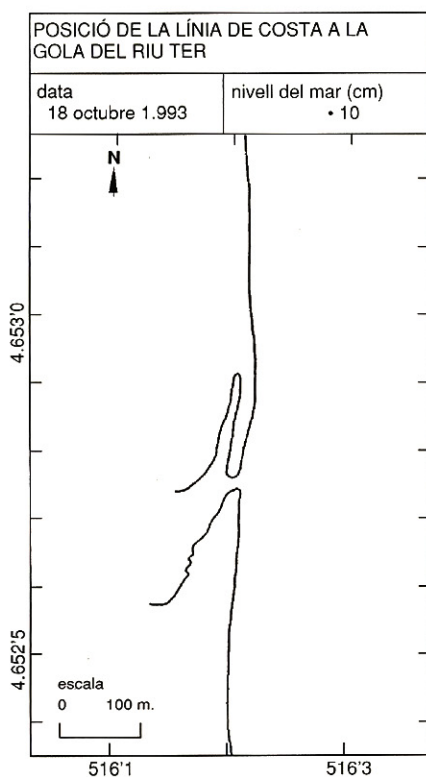
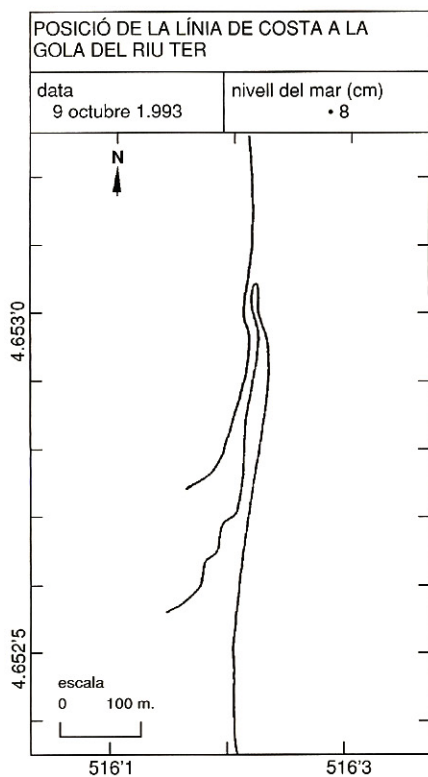
Els canvis són encara més ràpids a la zona de la Gola del Ter on, a més dels efectes causats per les onades i pel vent, cal afegir les modificacions causades per la variabilitat del cabal del mateix riu (gràfic núm. 5), que pot ser des de molt abundant, amb la gola molt oberta, fins a molt escàs, com ara (mitjan juny), quan la gola està completament tancada. Aquestes modificacions queden grafiades en els dibuixos que exposem a continuació.

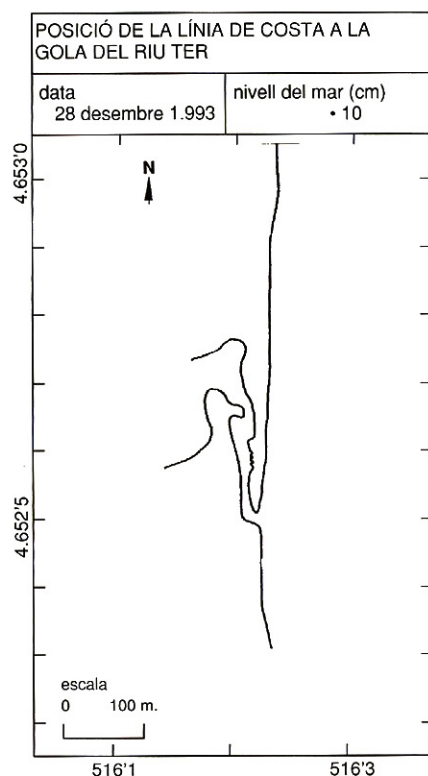
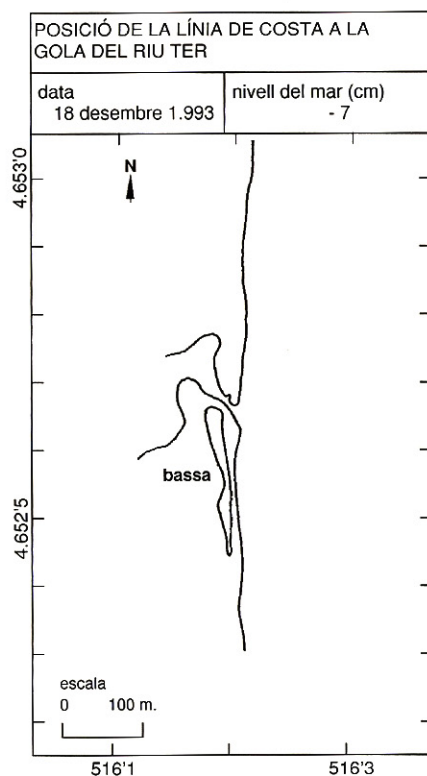
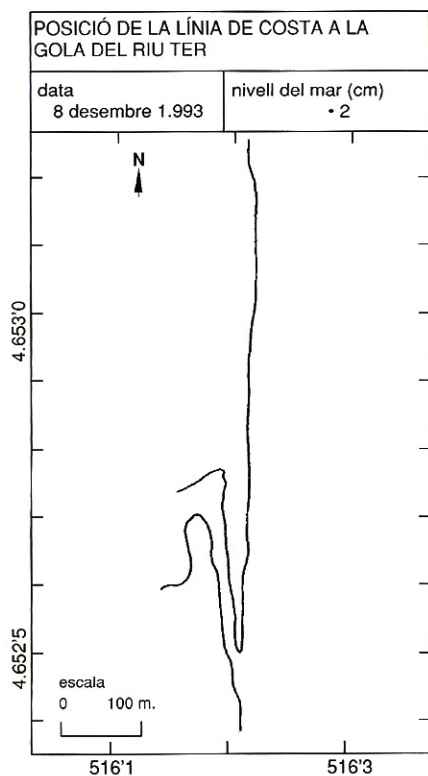
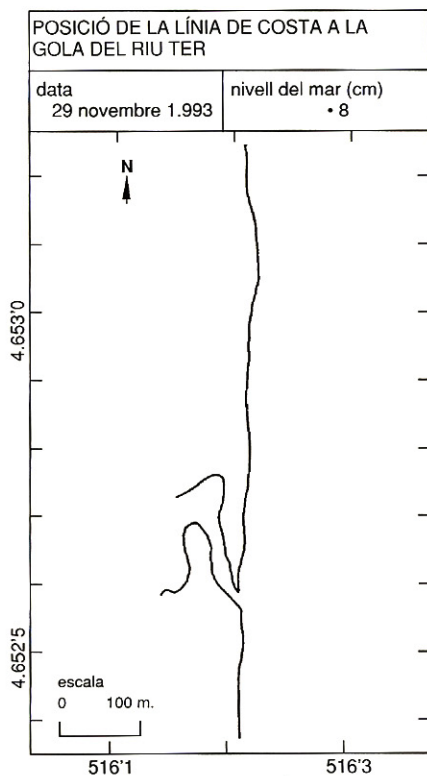

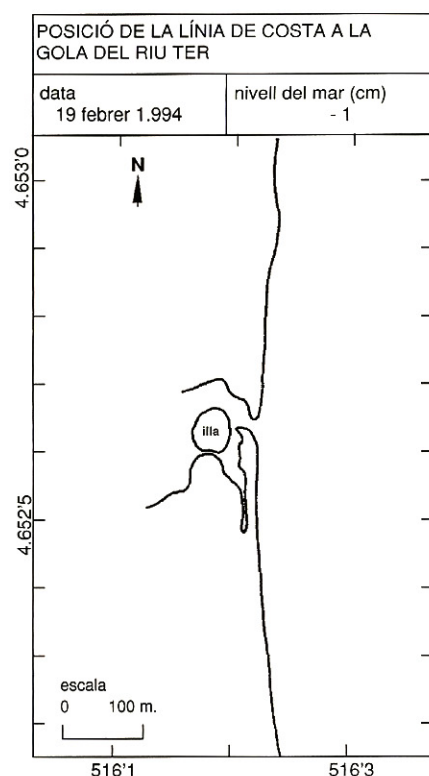
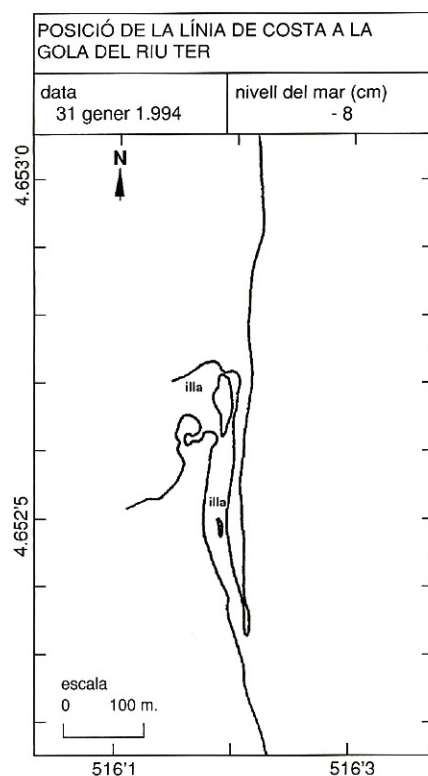
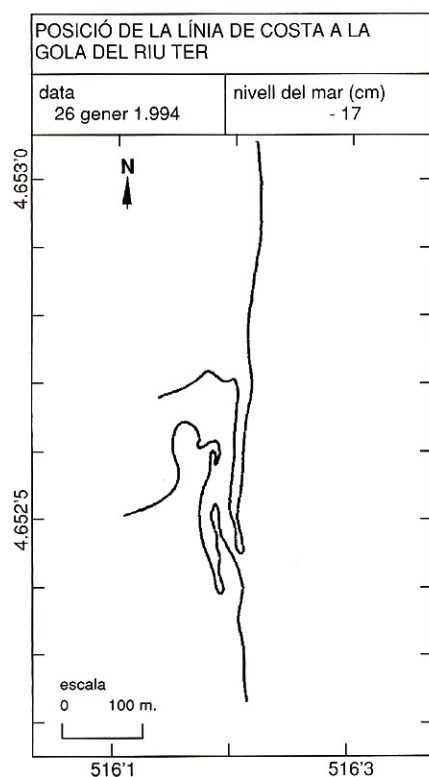
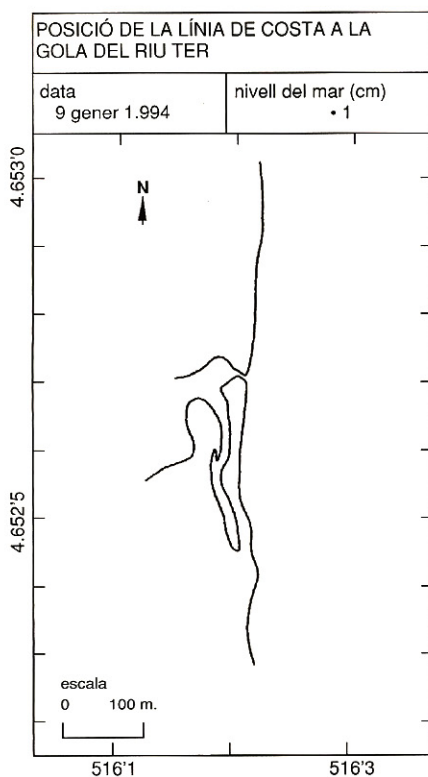

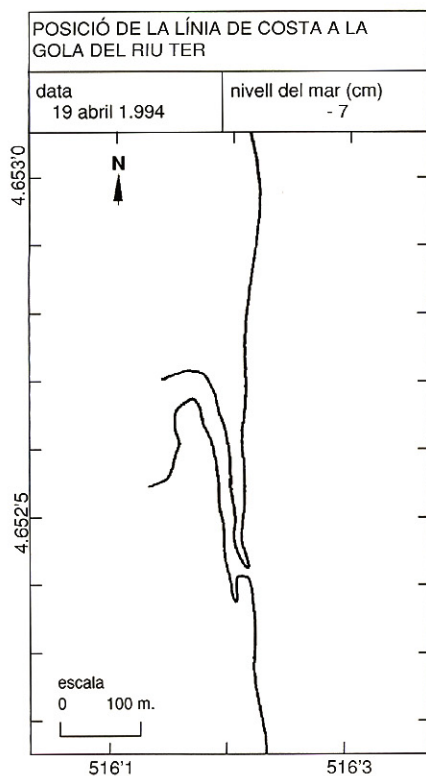
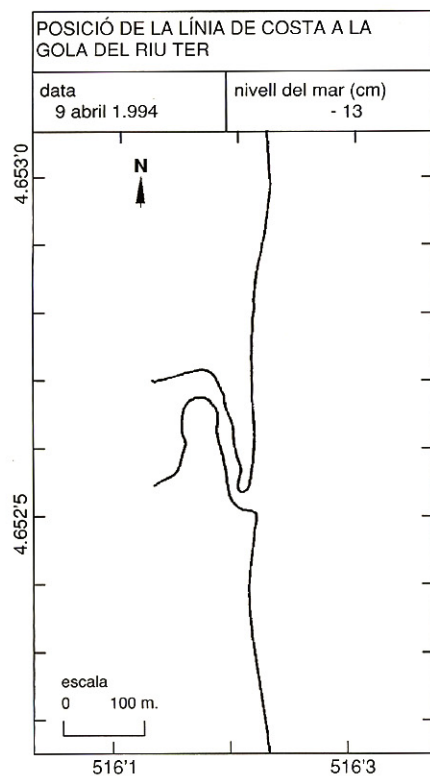
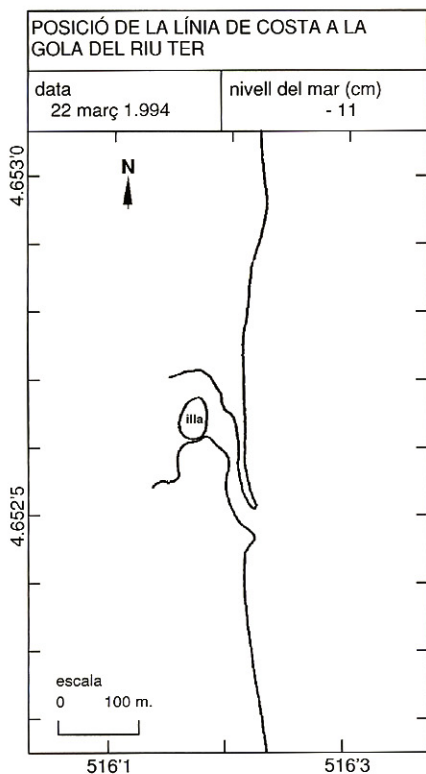
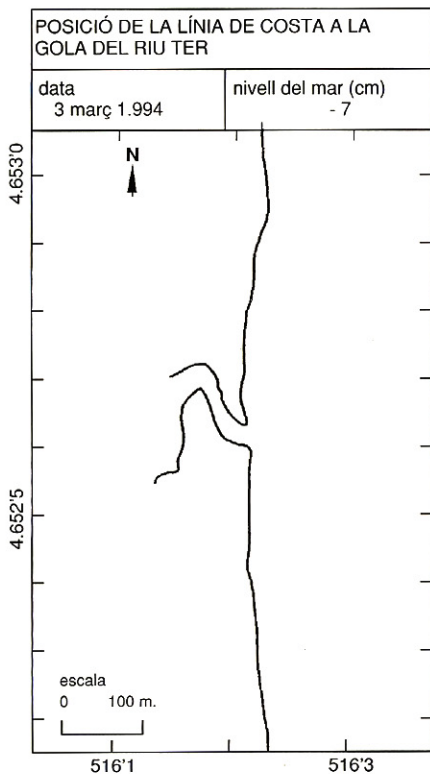

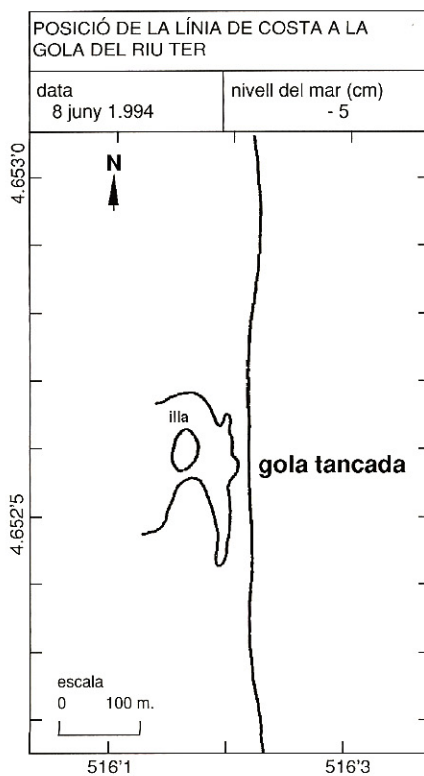
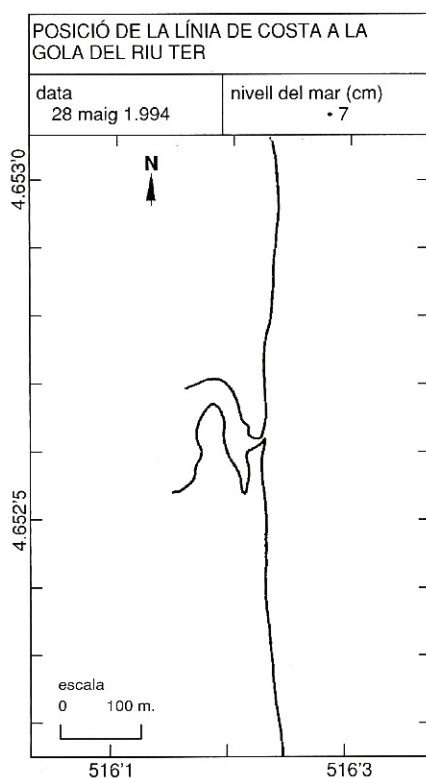
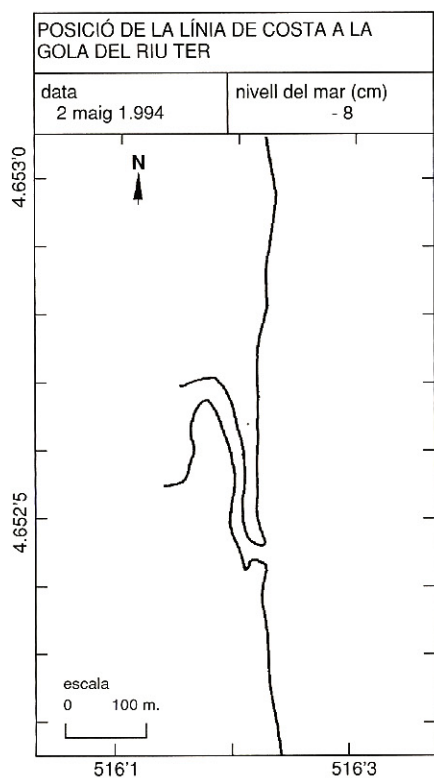

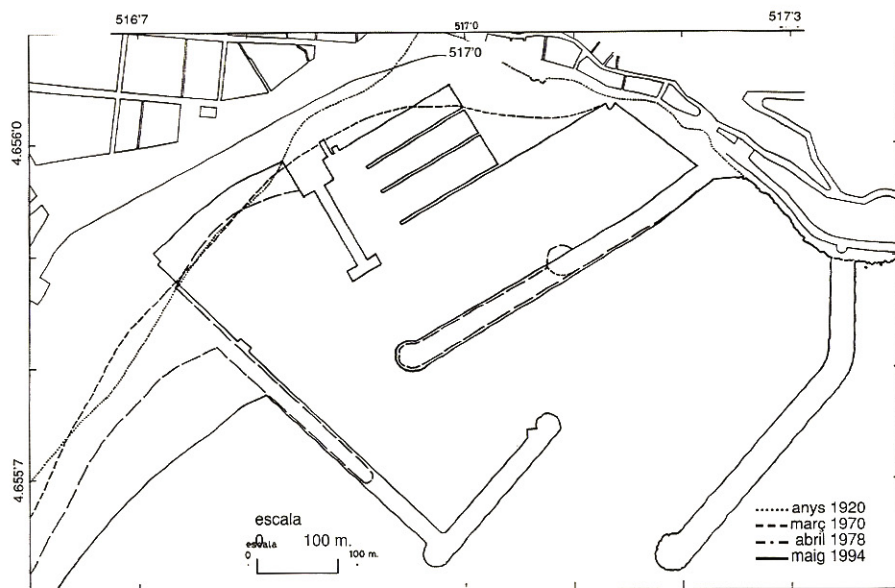

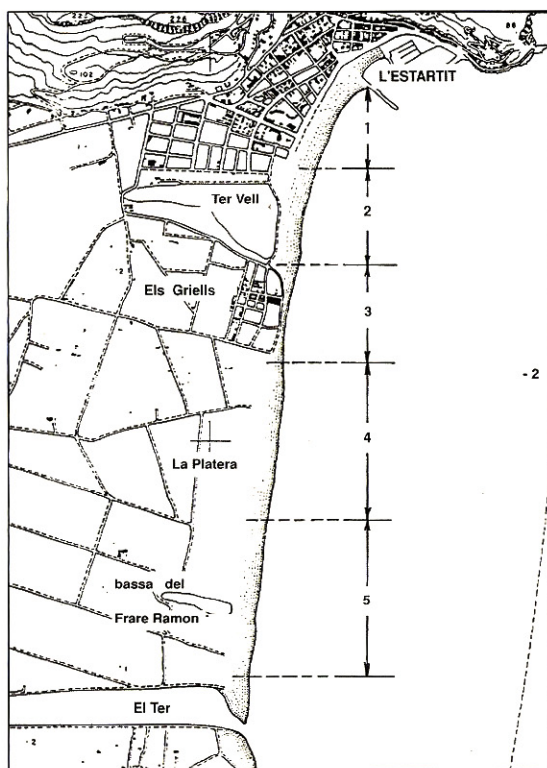

Gràfic núm. 1

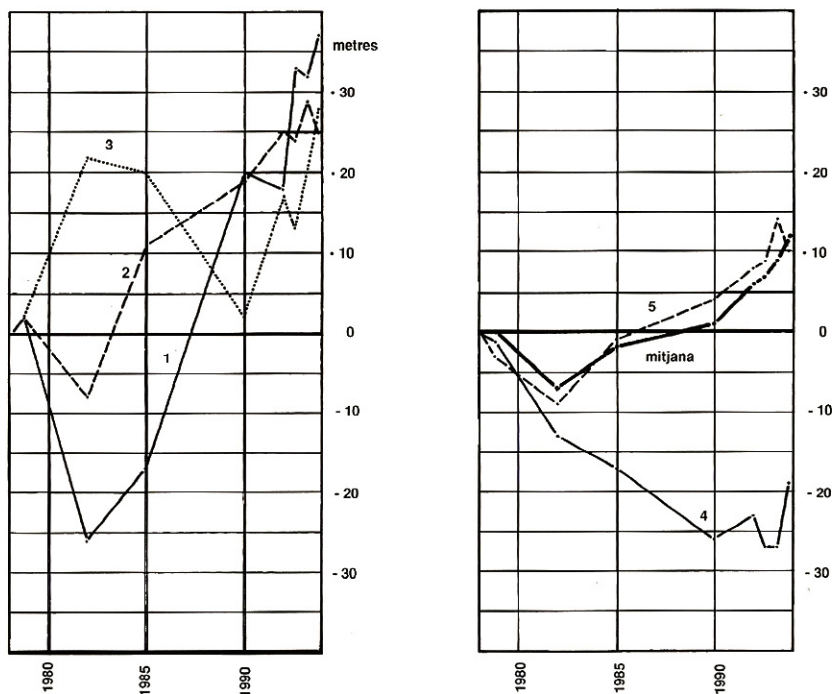
Gràfic núm. 2

Zones en què s'ha dividit la platja per estudiar els canvis de posició de la línia de costa.

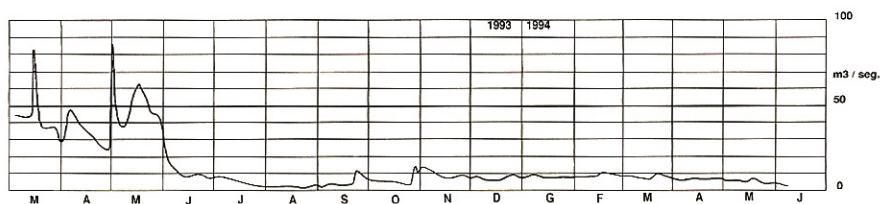
Gràfics núm. 3 i 4

Avançaments i retrocessos de la línia de costa, a la platja, entre l'Estartit i la Gola del Ter (valors mitjans de les zones indicades en el gràfic núm. 2, en metres).

Gràfic núm. 5

Cabal del riu Ter al seu pas pel pont de Torroella de Montgrí durant els darrers mesos (metres cúbics per segon).

Gràfic n. 5. Cabal del Riu Ter al seu pas pel pont de Torroella de Montgrí durant els darrers mesos (metres cúbics per segon).

Josep Pascual i Massaguer